

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Stedenbouwkundig Ontwerpen van de Saxion Hogeschool

Gegevens

datum	Naam instelling	: Saxion Hogeschool
16 oktober 2012	Naam opleiding	: hbo-bachelor Stedenbouwkundig Ontwerpen (240 ECTS)
onderwerp	Datum aanvraag	: 5 juni 2012
Definitief besluit	Variant opleiding	: voltijd
accreditatie hbo-bachelor	Afstudeerrichtingen	: geen
Stedenbouwkundig Ontwerpen	Tracks/specialisaties	: geen
van de Saxion Hogeschool	Locatie opleiding	: Deventer
(000570)	Datum goedkeuren	
uw kenmerk	panel	: 10 januari 2012
2012002412(608)pie	Datum locatiebezoek	: 31 januari 2012
ons kenmerk	Datum visitatierapport	: 1 juni 2012
NVAO/20123232/ND	Instellingstoets	: positief, 28 juni 2012
bijlagen		
3		

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende heeft bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen panel.

Standaard 1, beoogde eindkwalificaties: voldoende

Het profiel sluit goed aan bij de kennis en vaardigheden die een startend hbo-er in het stedenbouwkundig werkveld nodig heeft.

De opleiding profileert zich ten opzichte van andere opleidingen binnen de Academie Ruimtelijke Ordening en Bouw door haar sterk competentiegerichte onderwijs. Ten opzichte van vergelijkbare hbo-opleidingen profileert zij zich binnen het domein gebouwde omgeving sterk door 'onderwijs gericht op ontwerpen'. De opleiding heeft bewust gekozen voor ontwerpgericht ten opzichte van techniekgericht.

De eindkwalificaties van de opleiding zijn, zo constateert het auditpanel, duidelijk beroepsgericht.

Pagina 2 van 8 De eindkwalificaties zijn opgesteld in samenwerking met het werkveld en ze zijn uitgewerkt in aan de beroepspraktijk gerelateerde competenties en geconcretiseerd in o.a. beroepsproducten.

Het panel is van oordeel dat in de beschrijving van de competenties de kennisbasis per niveau nog explicieter dient te worden. De opleiding is daar reeds mee gestart.

De opleiding geeft toegepast onderzoek een duidelijk herkenbare plaats in de eindkwalificaties, zowel direct gekoppeld aan ontwerpen als aan het niveau van algemene hbo-vaardigheden. De onderzoeksagenda, waarin de opleiding zich richt op netwerken van middelgrote steden is volgens het panel nog steviger te verankeren in de doelstellingen en het programma van de opleiding.

Internationalisering wordt niet expliciet benoemd in het competentieprofiel. Het panel is er echter van overtuigd dat internationalisering een goede plaats heeft in de visie en ambities van de opleiding en aantoonbaar doorwerkt naar het programma. De opleiding heeft internationalisering in de vezels zitten. Dat acht het panel belangrijker en zwaarderwiegend dan het feit dat dit nog niet expliciet in de eindkwalificaties is opgenomen.

Dat de onderzoeksagenda nog niet geheel op passende wijze geoperationaliseerd is op het niveau van de doelstellingen vindt het panel voor de nog jonge opleiding minder zwaarderwiegend. De ambities die de opleiding heeft met internationalisering en de onderzoeksagenda zijn volgens het panel gebaat bij een goede prioritering. De aansluiting bij de (inter)nationale kwalificaties voor het bachelorniveau, een goede aansluiting met de beroepspraktijk vindt het panel belangrijk.

Door de aansluiting bij de (inter)nationale kwalificaties voor het bachelorniveau, de goede aansluiting op de beroepspraktijk en de bewuste keuze voor 'onderwijs gericht op ontwerpen', heeft het panel het oordeel 'goed' overwogen. Echter het panel laat zwaar wegen dat de kennisbasis verder geëxpliciteerd dient te worden in de eindkwalificaties en komt daarom tot het oordeel 'voldoende' voor standaard 1.

Standaard 2, onderwijsleeromgeving: voldoende

De opleiding heeft in haar nog korte bestaan een in de basis goed samenhangend, praktijkgericht opleidingsprogramma ontwikkeld. Studenten werken op directe wijze aan de in het opleidingsprofiel geformuleerde competenties. De internationale component is duidelijk herkenbaar en de aanzet voor verdere ontwikkeling van de relatie onderwijs-onderzoek eveneens.

Sterk vindt het panel de consequente manier waarop men de competentieset als basis heeft benut voor het programma en ook dat men naar aanleiding van bevindingen en evaluaties bereid is aanpassingen te doen in het programma (zoals het omzetten van het diagnostische karakter van de literatuurtoetsen naar summatieve toetsing omwille van de student).

Het werken aan échte praktijkopdrachten in de Trainee/ hoofdfase is een belangrijk aspect van het competentiegericht onderwijs. De zelfstandigheid van de student wordt in deze fase zeer op de proef gesteld. Enerzijds leidt dit tot zeer zelfstandige, professioneel opererende studenten, anderzijds is dit een potentieel struikelpunt voor studenten die hier van nature niet sterk in zijn. De studietoetsing, waarover het panel op zich tevreden is, kan op dit punt sterker aangewend worden.

Pagina 3 van 8 Een aantal punten is voor verbetering vatbaar. Het panel vindt het belangrijk dat de opleiding nog duidelijker uitwerkt wat studenten per competentie per studiefase precies moeten leren en dat de gewenste ontwikkeling evidentier wordt. Ook is van belang dat de koppeling tussen de theorie en de projecten verduidelijkt wordt voor studenten. De opleiding komt nu in een fase van consolidatie en aanscherping waarin deze zaken de benodigde aandacht zullen krijgen.

Het personeel heeft een positieve en enthousiaste indruk gemaakt op het panel. Het panel heeft grote waardering voor de geestdrift en het doorzettingsvermogen die hebben geleid tot waar de opleiding nu staat. Inhoudelijk zijn de docenten geschikt om het programma te dragen en uit te voeren. Wel vraagt het panel bij uitbreiding van het team aandacht voor verbreding van stedenbouwkundige expertise in het team, die nu kwetsbaar is vanwege een beperkt aandeel bij twee van de zes docenten. Het team bevindt zich, parallel aan de opleiding, in een ontwikkelfase, waarbij het panel het belangrijk vindt dat er nu meer aandacht komt voor scholing. Onder meer op het gebied van coaching, assessments en onderzoeksvaardigheden.

De materiële voorzieningen voldoen momenteel niet aan alle eisen. Dit houdt verband met de tijdelijke huisvesting en dat vindt het panel begrijpelijk. De moeite die gedaan is om een tijdelijk atelier te verkrijgen waardeert het panel ten zeerste. Het panel vindt het een goede zaak dat de opleiding dit atelier als voorwaardelijk beschouwt om het onderwijsconcept in de praktijk te kunnen brengen.

Het audit panel komt tot het oordeel 'voldoende' voor standaard 2 omdat zij in hoofdzaak van oordeel is dat de nog jonge opleiding in een korte periode veel goeds voor elkaar gekregen en opgezet heeft. Maar dat er wel –en dat ligt volgens het panel ook in de lijn der verwachtingen - een aantal zaken, verbeterd, doorontwikkeld en/of verder uitgewerkt dient te worden.

Standaard 3, toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties: voldoende

Het panel stelt vast dat de opleiding werkt op basis van een systeem van competentiegerichte toetsen, passend bij het onderwijsconcept. Dit systeem bestaat uit een combinatie van diagnostische voortgangstoetsing (waarvan de student de uitkomst gebruikt om zijn competenties aan te tonen en verkrijgt daarna pas zijn studiepunten) en summatieve literatuurtoetsen (i.c. toetsen waarin de student kennis aantoonst en die direct beloond worden met studiepunten) die moeten garanderen dat de student steeds over adequate theoretische kennis beschikt.

De opleiding zoekt binnen het huidige systeem van toetsen en beoordelen naar een balans tussen trouw blijven aan het competentiegerichte aspect en 'aantoonbaarheidsaspecten' zoals transparantie, herleidbaarheid van hoe beoordelingen tot stand komen. De basis voor deze systematiek is er. De opleiding werkt, onder invloed van de toets- en examencommissie, aan het ontwikkelen hiervan tot een systeem dat zowel voor docenten, studenten en controlerende organen optimaal is. Zo is bijvoorbeeld recentelijk de kennistoetsing geformaliseerd en in aandeel vergroot. Het panel ziet dat men stappen in de goede richting zet. Een volgende stap is volgens het panel het verder concretiseren van toetsingscriteria (wat moet de student nu precies kunnen op de drie studieniveaus). Inmiddels zijn voor het studiejaar 2012-2013 duidelijker indicatoren bij de competenties geformuleerd ten behoeve van een eenduidiger beoordeling van de competenties door docenten.

Pagina 4 van 8 Aangezien feedback een van de fundamenten van het gehanteerde onderwijsmodel is, vindt het panel het van groot belang dat de opleiding eraan werkt de feedback meer in overeenstemming te brengen met de wensen en ideeën die studenten hierover hebben. Zij zien dit graag geïntensiveerd.

De aansluiting van alumni bij de beroepspraktijk blijkt uit o.a. gesprekken van het panel met alumni, de beroepenveldcommissie. Het panel stelt vast dat de doorstroom naar de vervolgopleiding van de Technische Universiteit Delft lastig is vanwege het beperkte aandeel technische vakken. Daarentegen lijkt de aansluiting op de Academie van Bouwkunst tot nu naadloos te zijn.

Het beoordelen van het afstudeerniveau was voor het panel lastig omdat van de jonge opleiding nog slechts 9 afstudeerwerken beschikbaar waren van louter de eerste lichting studenten. In de afstudeerportfolio's, die het panel op zich als voldoende bestempelt, signaleerde het panel dat deze op punten niet aan de maat zijn, steeds terugkomend op de 'ambachtelijke kant van het vak'. Doorpratend met docenten over de portfolio's kon het panel de afwegingen in de beoordeling volgen en begrijpen, maar deze niet direct herleiden uit een verslag. Het panel acht het van groot belang dat er meer aandacht komt voor het vastleggen hiervan.

Het auditpanel komt tot het oordeel 'voldoende' voor standaard 3 'Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties'. Omdat, vergelijkbaar als bij standaard 2, naar de mening van het panel de opleiding in een korte periode een goed systeem opgezet heeft, maar dat er wel een aantal zaken doorontwikkeld en/of verder uitgewerkt dient te worden. Zoals aandacht voor feedback en het aantoonbaar maken van bepaalde 'ambachtelijke vaardigheden' in de afstudeerportfolio's.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel om vast te leggen wat de kennisbasis per niveau is betreffende de 'ambachtelijk kant van het vak'; om een manier te zoeken die toelaat om explicieter gebruik te maken van de theoretische kennisbasis in de projecten en om te voorzien in duidelijke en informatieve feedback aan de studenten. Daarnaast wijst de NVAO op het belang van de navolgbaarheid van de motivering bij de beoordeling van portfolio's. Die beoordelingen moeten degelijk gedocumenteerd zijn.

Op grond van het voorgaande besluit de NVAO accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Stedenbouwkundig Ontwerpen (240 ECTS; variant: voltijd; locatie: Deventer) van de Saxion Hogeschool te Enschede. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende. Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, tweede lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Saxion Hogeschool te Enschede in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 25 september 2012 naar voren te brengen. Bij e-mail van 10 oktober 2012, heeft de heer Akker namens het college van bestuur van deze gelegenheid gebruik gemaakt. Dit heeft geleid tot een kleine correctie in bijlage 2: Feitelijke gegevens.

Dit besluit treedt in werking op 7 juni 2013 en is van kracht tot en met 6 juni 2019.

Den Haag, 16 oktober 2012

Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie

K.L.L.M. Dittrich
voorzitter

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Standaard	Beoordeling door het panel <i>voltijd</i>
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	V
2. Onderwijsleeromgeving	Het programma, het personeel en de opleidings specifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	V
3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd	V
Eindoordeel		V

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende (O), voldoende (V), goed (G) of excellent (E). Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven.

Docent-student ratio	1 : 26.5
Kwalificatie docenten	Vijf van de zes docenten hebben een mastergraad. De zesde volgt momenteel een master aan de Academie van Bouwkunst. Geen van de docenten is gepromoveerd. Enkele docenten zijn via het lectoraat geschoold in onderzoeksvaardigheden.
Studielast	36 uur per week
Contacturen	Eerste jaar: 19 Tweede jaar: 20 Derde jaar: 20 Vierde jaar: 7
Rendement	Het propedeuserendement na twee jaar bedroeg in 2008 39% en in 2009 50%.

- De heer W.L.M. Blomen (voorzitter). De heer W.L.M. Blomen is directeur van de Hobéon Groep. Hij heeft de afgelopen jaren veelvuldig deelgenomen aan audits in het hoger onderwijs, doorgaans als voorzitter;
- Mevrouw ir. B. Janssen (werkveld- / vakdeskundige). Mevrouw ir. B. Janssen studeerde Bouwkunde aan de TU Delft en behaalde haar diploma in 1994 richting Stedenbouwkunde/ Urbanism. Zij werkte bij diverse (grote) gemeenten, zoals Amsterdam en Rotterdam, als (senior) Stedenbouwkundige en hoofdontwerper. Sinds 2006 is mevrouw Janssen adviseur en partner bij BVR een adviesbureau voor stedelijke en ruimtelijke vraagstukken in Rotterdam. Zij heeft gastcolleges en ontwerplessen gegeven aan de Academies van Bouwkunst (AvB) in Amsterdam en Rotterdam en de TU Delft en begeleidt sinds 2007 regelmatig afstudeerders van de Academie van Bouwkunst;
- De heer ing. C. Geluk (werkveld- / vakdeskundige). De heer ing. C. Geluk studeerde landschapontwerp aan de Internationale Agrarische Hogeschool Larenstein Boskoop en Stedenbouwkunde aan de Academie van Bouwkunst. Hij is tevens partner bij Juurlink [+] Geluk BV stedenbouw en landschap en directeur van CULD BV, Complex Urban Landscape Design beide te Rotterdam. Hij doceerde tot recent Stedenbouw aan de Academie van Bouwkunst te Rotterdam, aan de TU Delft en aan de universiteit van Lugana Mendrisio (CH);
- Mevrouw M. Troost (studentlid). Mevrouw M. Troost is vierdejaars student Bouwkunde –(steden)bouwkundige vormgeving- aan de Hogeschool Windesheim;
- Mevrouw H. Bleijs (secretaris). Gecertificeerd 2010.